

Manuskript

NOVEMBER BRISTER I MAJ

- en lydvandring på Strynø
skrevet af forfatterduoen *Ingen sange uden hav* (2024)

*En lila cykel har kørts in
i rönnbärsbuskens gula.
Det måste bli kärlek!*

(*Indlandsbilleder af Sandra Holm, Sommersko 1973*)

*hjerte
fuldstændig
jeg kan*

*hvis jeg har
at skinne tilbage
ansigt*

at være blevet plettet

(Sapfo fr. 4, *Jeg er grønnere end græs*, Fragmenter af Sapfo, Forlaget Klim 2020)

Prolog: *Vi plukker blomster og presser dem til et herbarium*

Sted: På havnen ved færgepladsen

Fortæller:

Velkommen til Strynø. Det du skal høre nu er en musikalsk lydfortælling. Den handler om Strynø, om forelskelse, om det svimlende længe ventede forår, og om det efterår, der alligevel altid vender tilbage. Det er mere en fortælling end et teaterstykke. Det er en ø-vandring fuld af poesi og sange, og så er det en klassisk historie om den første store og stormfulde forelskelse.

Fortællingen og sangene er skrevet af forfatterduoen Ingen sange uden hav, der bor på Strynø. Fortællingen er læst op af strynboere, og den handler om at forelske sig, både i et andet menneske og i en ø. November brister i maj eller november brister i MIG er en fortælling om, hvad året betyder på en ø. I maj måned glemmer vi vinteren. Vi plukker blomster og presser dem til et herbarium, vi kan tage frem og studere i novembers mørke. Sommeren giver lys og lyd til vinteren. Men vinteren fødes også med sommeren. Det, der blomstrer, er det, der vil formilde og dø. November slutter og starter i maj.

Jeg er din guide på turen rundt. Du kan altid pause fortællingen undervejs, du kan også altid orientere dig i kortet i app'en. Sommetider skal du gå længere tid end fortællingen eller sangen varer, og så går du bare i stilhed. Om lidt åbner vi blidt tæppet med en sang, og imens du lytter til den, skal du blot finde dig et sted her på havnen, hvor du kan sidde og høre den første del af historien. Du er også velkommen til at gå en lille tur rundt på selve havnen - eller ud på broen, mens du lytter. Du vælger selv. Mens der fortælles, kan du nyde udsigten - i læ eller i vinden, på broen eller på bænken, og med blikket vendt mod bådene og havet. Du skal først rejse dig og gå videre ind på selve øen, når jeg giver dig besked om det. God fornøjelse!

Sang: *November brister i maj*

bølgen griber ind
vækker bådene
det forårstynende sind
samlers trådene

*en vinterstorm er på vej
november brister..*

mælkebøttens vækst
deler vandene
som ubehersket tekst
vild, og spirende

*en vinterstorm er på vej
november brister i maj
bekymringsfri eller ej
november brister i mig*

der vinkes til en ven
fra træets krone
svalen er vendt hjem
med længslens rute

1. scene: *Æblelund, cykelstyrt og badebro*

Sted: havnen

Jeg er Eo, som ligger på broen i en solskinsplet i maj.

Det var den formiddag efter jeg havde slået begge knæ under nattens cykelstyrt. Vi lå nu henslængte - Sol, *du* og jeg - i én sammenfiltret bunke af trætte kroppe. Sol blottede sit maveskind, og du lå med vippende fødder og ansigtet vendt mod færgelejet. Længere henne på broen lå en mindre dreng fra landsbyen, cirklende med sit net i vandet. Ved hans side stod en spand. Den lune dag lå døsende og endnu ufortalt.

Sols små tilfredse snork blandede sig med mågeskrig og muntre kluk fra molen. Jeg tænkte på den fest, vi havde været til i går. Vi havde danset lidt uengageret omkring det blomsterpyntede Majtræ, og til sidst var hele flokken *endelig* rykket for sig – tumlende og cyklende fra byen mod solnedgangen ved Nordøens eng.

Sol – havde skrålet højt fra bugen af en forladt træjolle, forblændet af sig selv og det grønlig skær fra den hævede ølflaske - *en SKÅL for den lutrende aftensol!* Og – *Se, det summer af sol over eeengennn!*

Vores struber flød over af jubelskrig, bløde fodsåler i det kølige græs, tilfældige omfavnelser, en plukket blomst - mens solen forsvandt i pink.

På hjemvejen var mit snørebånd gået op, en gren havde viklet sig ind i dit cykelhjul. Vi blev en aftagende bevægelse. Vi var et åbent øjeblik. Og mon ikke mælkebøttens gule øjne lukkede sig for natten og havde set en ting eller to? –: To cykler kastet i et brombærkrat, fingres flet, viftende sommerfuglekys.

Min negl skar ned i såret, mens jeg tænkte på det nu. I den ene side boblede det rødgulligt og sviende. Drengen på broen viftede triumferende mod os med en rasende krabbe. Der var fangst! Du rejste dig på albuer, nikkede kækt mod drengen - før du dovent lagde dig til rette igen. Var der en skitse af et smil ved din mund? Du var så svær at tyde.

Drengen talte opmærksomt med en finger, der pegede ned i spanden, greb med ildhu sit net, og genoptog sin liggende positur.

Nattens cykelstyrt havde været en voldsom forstyrrelse. Dit navn som en snurrende tankedans. Og nu havde vi været *hele* formiddagen på broen – *uden* at jeg havde mødt dit blik!

Fra min liggende position kunne jeg se din blottede skulder: Et fregnemønster så tydeligt som det hvidblomstrede nedfald i æblelundens ly.

Sol var vågnet. Banede sig fri af mine bens triangel, skubbede til dig med sin fod, ruskede rastløst i mit hår: *Honningbien vil fylde sin kurv*. Drengen kiggede op. Sol - nu opildnet af opmærksomheden, gestikulerede højstemt - *og der jubles hele daaagen!* Drengen manøvrerede sin spand over mod os i stålsatte, stolte bevægelser. Jeg kastede et anerkendende blik ned i dens dyb.

Spanden var en levende kreds af stirrende væsener - spjættende som et bankende hjerte. Sårbarheden var svimlende, jeg trak mig væk.

Sol slog bare ud med armen, og var i øvrigt ikke færdig med at synge endnu - *og der jubles hele dagen, men mod kvælden bliver alting så hyyyyyyt* –

Den lange, ranglede krop foldede sig sammen af grin, fortsatte - *våren synger sin sang, det er sagemnnn*. Du sad nu på hug foran drengens spand, skulede drillende op mod Sol.

Og før vi forstod det, var bevægelsen allerede sat i gang: Sol tog fat om dine fregnede skuldre, og hev dig op i et dansende sving, men fejlede i at gribe – sådan rigtigt... - så I væltede i hinandens favn, flækkende af grin,.. mens drengens spand tippede.

Spandens indhold lå nu spredt ud over broens tørre træ, som et knust skatkammer af hjælpeløse organismer – . Den lille drengs asymmetriske ansigtsvrid, krabber i kaotisk virvar med himmelvendte, truende kløer. Og *dig*, der nu også tippede i en ukontrolleret bevægelse bagover.

Plask! Og endnu ét, da Sol *uden toven* sprang ud efter dig, mens jeg *selv* blev stående, som forstenet: *Og mit hjerte bliver voks i mit bryst...*

Og da *I* derefter brød vandoverfladen, havde Sol et fast greb om livet på dig. Og da du rystende af kulde og overraskelse, *endelig* mødte *mit* blik,...var det tomt som den væltede spand på molen.

...

Jeg er Eo, der ser dig stige op af havet med et blik som om *intet* var hændt.

Fortæller:

Scenen er sat, vi er i gang, nu kan du vandre op ad Brovejen, og helt op til Majtræspladsen. Gå bare af sted nu.

Imens du går, ledsages du af en sang. Du skal sikkert gå længere end sangen varer, og når den stopper, går du bare videre i stilhed. Men før sangen skal vi høre et ø-kor. To stemmer taler. Et mandligt jeg og en ældre kvinde, som måske er kærligheden, måske er majmåned eller måske er øen selv?

Ø-kor, svar til 1. scene

Jeg: Hvem er du? Déér efter nattens cykelstyrt, i mine mælkebøtteøjne?

Ø: Jeg er voks i dit bryst. Du former mig. Jeg er kærmindestøsterens sølvklang, en sølvfisk. Jeg er silkerejen i spanden. Jeg er så ty – de – lig, at valmuens frø drysset ind i sensommeren.

Jeg: Men, hvad vil du med mig? Hvorfor bliver du ved med at være her?

Ø: Jeg er et tyst kornrige. Stille mørke aks i skumringen. Om lidt kan jeg høstes. Du høster mig med dine sammenknebne øjne. Du ryster mine hvide blomster af. Det er dit mønster, der ligger på jorden, ikke mit.

Jeg: Kan du gå din vej! Kan jeg blive fri for dig?

Ø: Jeg er morild omkring hænderne i mørket. Jeg summer over engen som en gedehams. Jeg fylder min egen kurv. Jeg er dagen, der er tung som vådt lærred, dine hænder ikke kan løfte. Jeg er pærens ruhed og dens glitrende perlemor. Jeg slår som lærken. Jeg slår som hybenhjertet.

Jeg: Kan du komme tættere på? Hvem er du så?

Ø: Jeg er judaspenge. Jeg sår mig selv villigt. Men jeg gemmer mig i tangskovene. Jeg er krabbens gyldne skær gennem aftenen.

Jeg: Jeg ved godt, hvem du er. Du er min kornrige, bølgende sang. Men hvorfor skinner du på mig?!

Sang: *Jeg gror ind i maj*

jeg gror ind i majengens nu
jeg bryder min stilhed itu
det summende og kvidrende
det nynnende blir til igen i år
det sker her hvor jeg står

jeg gror ind i majdagens nat
en lysende guldhimmels skat
det ulmende og brændende
det skinnende er tændt igen som ild
der blusser klar og vild

jeg gror ind i majsangens hav
jeg finder en sætning af rav
det pjaskende og bølgende
det skummende – en båd går op og ned
med brisens munterhed

jeg gror ind i majsomrens drøm
en krop der er sårbar og øm
det sovende og vågnende
en sommermorgens lys på vores sted
min tro, mit håb, min kærlighed

Fortæller:

Du er nu ankommet til Strynø by - og i midten af den - Majtræspladsen. Tag plads! Måske på bænken omkring majtræet, hvor vores hovedperson også sidder? Nu skal du høre anden del af fortællingen, som netop udspiller sig lige her:

2. scene: Majtræet. *Inde i den svimlende hvide syren, banker mit hjerte*

Sted: Majtræspladsen

Jeg er Eo, som sidder på bænken ved Majtræspladsen og venter.

Her havde jeg udsyn. Det var bare et spørgsmål om tid, før du, Sol - eller en af de andre, ville komme slentrende; ad Brovejen, Stjernegade, Søndrevej, Møllevejen eller Kirkevej. I morges havde jeg vinket til Sol på vej mod færgen - *vi ses vel i aften?* Samme øjeblik havde jeg taget mig selv i at ønske, at lige netop Sol *ikke* ville dukke op denne aften.

Landsbyen var normalt børnenes rige. Der var spor af dem overalt: Små kulørte cykler, der holdt foran skolen, de opgivne fiskenet smidt omkring dammen, en halvt udvasket hinkerude i Mellemgade. Deres gemmeleg udfoldede sig her - som et ind og ud flet fra hemmelige haver, en snigen sig langs en husmur, en hvisken fra et tjørnekrat. Når man var øens barn fulgte der et ejerskab med. En ret til at befinde sig steder uden opsyn, til at klatre højt i træer, til de for tidligt plukkede æbler og udspilede maver af sensommerens most.

Mens jeg sad her i skumringen på bænken ved Majtræet, var det nærmest lige før, jeg savnede de kolde vinteraftners opløsning af hækkenes grænser. Det frostklare blik, og det frie udsyn. Alt det grønne, der væltede frem i maj, virkede som et skjul, som *dit* skjul. Som om selve foråret ville forplumre mit syn.

Hvad mon du overhovedet tænkte? Alt havde jo nærmest drejet sig en omgang mellem natten i æblelunden og formiddagen på badebroen. Og med ét var du - *var alt* - blevet så ulæseligt, som om selve øen var vredet skæv.

Den milde majaften satte sig i landsbyens kroge, og på bænken, som min festklare ledsager. Et skifte var i gang. Navne blev kaldt over havelåger. Børn og forældres viljer og uviljer, der mødtes. Og til sidst - blide luk af døre, brudstykker af godnatsange og oplæste fortællinger ud ad åbne vinduer.

Et sted nær ved kunne jeg høre Sols gjaldende stemme: *Kom maj, du søde milde, gør skoven atter grøn* - Sol kom til syne, cyklende på sin cykels bagerste hjul, allerforrest i en lille flok op ad Brovejen. Et vådt håndklæde hang løst om halsen. Klirrende flasker i en pose, et sus af havstrømme og underlige aftenluft .. –

Flokken var mødtes. I begyndelsen kun nogle stykker, i løbet af aftenen endnu flere. Majtræsstangen bar allerede ungdommens krans.

Jeg mærkede straks i flokken, at du ankom. Som en brise gennem de andre, en vind, der skifter. *Endelig!* Knus som bølgeskulp hele vejen rundt, vandet stigende og – stemmen i mit øre.

Sol balancerede på bænkens ryg, rundt og rundt, talende, grinende, boblende over - af historier og ukuelig tro på sig selv - *Og lad ved bæk og kilde, violen blomstre skønn*. I samme mønster cirklede svalerne højt på den lysende himmel.

Senere var det os alle tre: Du og jeg og Sol - rundt i byen, rundt mellem hinanden, og rundt inden i mig. Et omkvæd gentaget i nye variationer, en halv tone op, et nyt kor: Dig, Sol og mig. En omgang mere i C-dur!

Stjernehimlen lå som et tæppe over øhavet, da vi endnu senere befandt os i græsset, berusede og forpustede. Dit hoved hvilede på min skulder, og Sols lange ben lå over min mave.

I - talte om hornfiskens grønne ben i det hvide kød. Du ønskede at pille dem ud – *hvornår? .. - med hvem?*
.. – Med lukkede øjne så jeg det for mig: Vi er to - langt fra land, beskyttet af havets vidder. Uden opsyn og sladrende blikke.

Og da Sol - afbrydende og begejstret - snakkede om at tømme rejeruser i den tidlige, stille morgen, blev jeg faktisk lidt i tvivl om, *hvad* vi aftalte. *Tøvede du? Fik jeg også sagt ja?*

Sol brød ud af trianglen, signalerede en slutning. Sådan var det endt.

Men noget blev ved at cirkulere, da jeg ikke gik den lige vej hjem, men fulgte Kirkevej til Kærlighedsstien, hvor jeg indhentede dig.

...

Jeg er Eo, og inde i den svimlende hvide syren banker mit hjerte!

Fortæller:

Nu skal du gøre klar til en gåtur igen - gå ned ad Møllevejen med Købmanden og Majtræspladsen på din venstre side. Du skal følge Møllevejen gennem byen og hele vejen ned til Møllen. Jeg skal nok give dig instruktioner undervejs. Gå nu, mens du hører det andet ø-kor.

Ø-kor, svar til 2. scene

Ø: Du har glemt. Du har glemt efterårs-øen. Ensomheden af fugletrækkene hernede i haven. De er på vej i flok afsted. Du: regnvåd og flydt ud i mudderet, uden form og skygge. Husker du det?

Jeg: Men nu er det maj. Hør, syrenen hvisker. Når bien flyver forbi vibrerer dens summen i mit mellemgulv som bassen i en swing. Havet er klukkende, og rejerne danser. Jeg bor i det syngende og summende, her.

Ø: Men hvad med stormene? Havet, der brøler og slukker dine tanker med sine bølger. Den sidste færge er sejlet, og der er kun dig tilbage på øen.

Jeg: Hvorfor så trist? Jeg vil ikke tænke på det nu. Hør, fuglene synger så højt i skumringen. Knopperne brister, formerne findes, duften flyder ud i dagen. Jeg drikker den, jeg lader den risle igennem mig som en rytme.

Ø: Husk. Vi ved, det vender tilbage. Husk novembers sorte nat, feberen og hosten, der belejrer os. Vinteren uden frost, der aldrig ender. Sommeren er kun et kort, poppet omkvæd i en lang række af monotome vers. Bølgerne slår igen og igen mod os.

Jeg: Men hvilket omkvæd og hvilken sang! Og hvorfor vil du tale om det formløse nu? Jeg troede, du var judaspengene og kornriget og pæren?

Ø: Kun så kort. Så flygtigt og næsten tilfældigt.

Jeg: Pæretræ, stille brise, min solskinsplet flimrer af snefald i ændret form. En blomsterstorm.

Ø: Åh, du lytter ikke, du synger bare.

Fortæller:

Her skal du gå til venstre og så til højre langs dammen. Du skal blive ved at følge Møllevejen, forbi skolen på din højre side, til du når HELT ned til Møllen. Undervejs hører du en majvise.

Sang: *Majvise*

pæretræ

stille brise

min solskinsplet flimrer

af snefald

i ændret form

en blomsterstorm

kom bare milde maj

en dans med dig

gør øen til mit sted

vi henter dagen ned

til kærlighed

slår rod i havens fred

køligt græs

nøgne tæer
og min tanke
den stiger
med skyen på himmelfærd
vil ha' dig her

Fortæller:

Du er nu nået til Møllen. Her kan du se over mod Strynø Kalv og skimte Marstal i det fjerne. Find en plads på bænkene eller på broen. Fortællingens hovedperson Eo sidder her og venter og ser ud over øhavet lige som dig. Lad os høre, hvad der nu sker...

3. scene: *Ventende på dig*

Sted: ved Møllen

Jeg er Eo, der venter ved Møllen.

Jeg sad nu med ryggen mod Møllen, fødderne over vandoverfladen og forventningen spændt som en forårssang, ventende på dig ved møllen som aftalt. Selve luften dirrende, som om hele forårets fortætning - fra rapsmarkens farveskrig til den tidlige sommers første røde jordbær - havde sat sig som søde blister i min mund.

Det måtte i hvert fald være den salte vind og det milde morgengry, der havde malet fiskerens venlige øjne. De skarpe furer, som tydelige streger ud fra en cirkelsol på en børnetegning.

— Der er ynglesteder, som forsvinder... - på Vogterholm, på Kalven er flere arter fordrevet allerede - grågåsens gæslinger, de er der simpelthen ikke mere ... - og - som de ellers plejer...

Var der blevet sagt, reb, snører og plastikspande omkring, nikkende:

Havørnen der kredser henover, sølvmågen, der stjæler æggene i mens - Man havde godt nok forsøgt at bygge et dække for rederne, så de kunne få lidt fred, men det havde ikke virket...slet ikke...

Brudstykkerne fra fiskernes samtale var gledet ind i det beroligende middagslys;

Der er arter, der bliver, og så er der dem, der fordrives... - ankomster og afgang, kan man sige - dog ikke lige så forudsigelige som færgens - ha, næ... - Ja, jo - de er smukke, sjældne fugle... - Selv skarven er der heller ikke lige så mange tilbage af - men det gør jo ikke så meget ...

Med bare, plaskende fødder forestillede jeg mig havørnen med en sølvblinkende hornfisk, padlende med store, baskende vingeslag ind mod bredden.

Mændene havde ikke virket forurolet, de udvekslede bare deres viden og vidste besked. Om øen, kalven, holmene og havet. Fiskerens imødekommende blik, som ingen ønskede at skuffe. Jeg pegede mod en fugl – *en havørn?* Nej... - overbærende rysten på hoveder, begge mænd ordnede nu foroverbøjede deres net, en jolle skulle gøres klar.

Med al god vilje i behold var vi sammen nået en stiltiende enighed. Der var ingen havørne her, ikke *nu* – i hvert fald. Det havde bræget ovre fra Kalven. Jeg synes, jeg havde set havørnen, svævende over lammene, men tav. Skramlen med spande og kasser. Blå og grønne ruser, kork, plastikdele og buntede flag i stakke. Fangstens redskaber mellem orden og kaos.

Der var skibe i horisonten, der var omvendte joller på græsset, Møllens vinger stod stivnet, som holdt også den sit vejr, og under dem knejsede det hvidpudrede, nyudsprungne – flimrende - som hjertet.

Jeg var vågnet tidligt, vækket af Sol, der syngende cyklede forbi mit vindue. Lettet over, at vi ikke var stødt ind i hinanden på vejen herved, var jeg ankommet i god tid. Måske det ubeherskede og brusende indeni kunne nå at forsvinde *inden* du kom.

Bare vente her.

Jeg lagde mig på broen, og med lukkede øjne huskede jeg *alt*, hvad der var sket i går. *Det sker!:*

Syrenen er den varme skumrings lys. De knejser som duftende fakler langs alle gaderne på øen. Vi boltrer os gennem dem, smyger os forbi. Vi søger ly. Vi er en blød, tiltagende sammenhængende form. Hud, der dufter af hår, der dufter af skumringens dug, der dufter af åndedrættet, der dufter af græs.

Tænk, at det skete. Tænk, at det sker.

Det ender aldrig.

Og så endte det alligevel med, at jeg havde fulgt dig hjem der i det tidlige morgenlys.

Vi havde en *klar* aftale. *Vi ses i morgen!* Du havde spurgt om jeg kom, jeg havde vist nikked. Jeg havde da nikked?! For - jeg lå i hvert fald her nu.

...

Jeg er Eo, som ligger ved Møllen, som aftalt. Ventende på dig.

Fortæller:

Rejs dig op og gå tilbage ad den vej, du kom fra. Hvis du følger vejen, vil der hurtigt vise sig en lille sti på venstre hånd. Her skal du ned. Stien går bag om Møllen, og videre af en trampesti langs vandet mod Nordøen. Mens du går, vil du høre to kærlighedssange og møde ø-koret igen.

Sang: *Gå gennem stormen*

gå gennem stormen med mig
selvom du ikke kan orientere dig
gå gennem blæsten med mig
tro på at det re-arrangerer sig
her om lidt
med et enkelt lille blik

gå ud til kysten med mig
selvom horisonten lukker sig
gå ned til vandet med mig
selv når bølgenes brølen
slukker dig
mærk på min kind
den åbne sommers salte vind

et enkelt lille skred mod håb fra håbløshed

gå ud i mørket med mig
himlen pakker så tunge våde skyer
gå gennem natten med mig
tro på at den nye morgen gryr
se det sker
nu, lige her

Ø-kor, svar til 3. scene

Ø: Det er som om, du ikke kan se klart.

Jeg: Jo, jeg ser så solsikkeklart, så solsikkeklart nu, i en syrenklædt blund; svalens rute, som et ansigt, som en indsigt, som interludium -

Ø: Hmm..

Jeg: ... som sødflydende snurren, som duftende, nødvendig belæring - som streger. Sneglesnirklede strøg, så cirkende på min ryg, som sol -

Ø: Ja, solen har ganske vist blændet dig, der giver jeg dig ret. Det andet er jo *bare* ord på din hud, ord, der triller dag ud og dag ind, som fuglens fløjt -

Jeg: Ja, ord, der triller som blanke sten i lommeforets rum -
eller - ord, som *smutter* let som blanke sten - over gyldent vand - forstår du?

Ø: Ja, jeg forstår: Du er på bristepunktet med de ord, du er så overspændt, du flyder jo over - du sitrer allerede som syren i maj. Jeg synes, du skal tage det lidt med ro!

Jeg: Ha! Blæs din bleglilla tone, pust min pande, jeg tror jo på ALT, hvad du siger!
Dufter og ånder med blånende lunger, med blodige knæ, med blister i min mund -

Ø: Ok, det er dér vi er... Men er det mon virkelig ord, du mangler? Hvad med dit syn? *Kan* du overhovedet se noget?

Jeg: Ja, jeg ser så solsikkeklart, så solsikkeklart nu - hunderosens blomster, som hjertefnug, som gavmildt mønster på min asfalt

Ø: Du er forblændet af ord, af den syrendækkede himmel, af alt det der smutter over vand og alt det, der flyder sødt. Det er - hvis jeg skal sige det - faktisk lidt for meget.

Sang: *Din krop er sommer*

dit blik det blænder mig

i dit hår farer jeg vild

din solhud er som julis lys

og solsikkens ild

din hånd den fletter sig

med morgenfruens guld

din stemme er et himmelrum

af stæreflokke fuld

din krop er sommer

jorden drejer

varmen kommer

græsset svajer

på solens eng

en blomsterseng

kys som det grønne bid

af bøgetræets løv

du rør ved mig som kystens sand

og sommerfuglens støv

din sang er i min dag

som lærkens vilde kraft

en sang der vækker bierne

og kløvermarkens saft

Fortæller:

Du skal fortsætte af denne trampesti langs vandet til jeg siger til igen.

Fortæller:

Du er nu ankommet til den lille cementbro ved Mejlagre - tag plads! Det er her, sidste del af fortællingen vil finde sted. Vi befinder os tæt ved solnedgangsengen, og måske vil du ane æblelunden på din højre side, når du efter dette kapitel - akkompagneret af sangen, skal bevæge dig tilbage mod byen. Men først skal vi høre, hvad der sker med vores hovedperson, der nu - ligesom dig, sidder og venter på broen eller på bænken. Måske ser du ud over vandet nu, måske sidder du i læ for vejr og vind - måske ser du svanerne, og den brune tang. Lad sidste kapitel begynde..

4. scene: *Gensyn med engen*

Sted: lille bro ved Mejlagre

Jeg er Eo, der sidder på en bro mellem Mølle og Eng.

Efter at have ventet forgæves ved Møllen, var jeg cyklet direkte ned til engen på Nordøen. Her havde flokken aftalt at mødes i solnedgangen. Dagen havde følt helt skæv med al den venten. Måske havde jeg sovet lidt? Jeg havde knækket sneglehuse af stolper. Jeg havde talt alle de hvide mågeklatrer på broen, og bådene i horisonten, jollerne i kystlinjen. Øvet mig i at slå smut...

Havde jeg overset noget?

Hvordan kunne denne nat have været en misforståelse?

Jeg sad nu alleryderst på den grå cement, med fødderne hvilende på de glatte sten. På et tidspunkt ville du komme gående – eller cyklende ned ad stien. Mon du kom alene? Med de andre i flokken? - eller - kom du mon sammen med Sol... Jeg havde plukket af alle de syrenbuske, jeg havde fundet på vejen mod engen, og med buketter ved min side sad jeg nu. Duftende og nu - lyslevende kunne jeg genkalde mig de bløde ord i det bløde mørke fra i nat, som skete det hele igen og i nutid:

En hel lupin falder gennem dit hår over din ryg til jorden, tungt. Du trækker mig ned under buskene. Hjertet pumper syrensirup rundt i kroppen. Gysende fingre, forelskelsessang, majs hjerte banker i mit.

Med lukkede øjne forsøgte jeg at forestille mig, hvordan du kom gående ned ad stien, men andre billeder blandede sig nu som disharmoniske tanker: en fiskerjolle på det vuggende hav. Hornfisken trækker i linen, Sol griner og tager om dine hænder. Fisken spræller blinkende et øjeblik på krogen. Så hiver I den op. Lang og slank som en pil.

Hvad var det, der foregik her?

Det var bedst bare at vente med blikket mod det rolige hav. Bare vente, og så overraske dig med min duftende buket.

Både de svar jeg søgte, og de svar, jeg ikke søgte, vuggede frem og tilbage med de svaner, der flød for mit blik i den luende sol. Tavse fugle. De havde intet at fortælle.

Hvordan skulle jeg også kunne tyde fugles baskende vingeslag i vand? Et blafrende sejl? Var der en grad af forstyrrelse fra lyden af en motor i det fjerne?

Noget trængte sig på.

Men. Bierne summede, og der var land i sigte - holmene lå, som man kunne forvente, og Kalven mod venstre, jeg forsøgte at berolige mig selv. Alt var jo, som det skulle være.

Hvis man bevægede sig ud her, kunne man altid komme ind til bredden igen, gående, svømmende -

eller sprællende for livet i havørnens greb..

Og mens en jolle nu bevægede sig mere og mere tydeligt ind i mit synsfelt, mærkede jeg samtidig en stigende kvalme.

Synet mødte mig, stikkende -

Stak som rejerne mellem stenene, som mågens næb i grågåsens rede, som en gren i et cykelhjul

... som sviende sår på mine knæ.

Og *alt* stod stille - kun båden gled tættere på. Båden med det *par* i silhuet. *En omfavnelser*, så sirligt udskåret som et papirklip. *Et kys*, så tydeligt, som var det trykt.

Stille som en slukket motor, som havørnen i luften - som en syrenblomst på jorden, brækket af sin gren.

Jeg slår øjnene op i en vild og virkelig sandhed; *Jeg* er den, der venter forgæves på en bro mellem Mølle og Eng og stirrer ud i et hav, der *aldrig* bliver det samme igen.

- *Hey, hjælper du os ikke lige?* Sol kastede rebet mod mig, mens du stod og baksede med en åre oppe i jollen.

Jeg kunne næsten ikke kende dig, havde du sagt - efter I havde lagt båden til, plaskende gennem det lave vand mod mig. Sol trådte ind på bredden bag dig, og hænder søgte hinandens, hav dryppende fra dit hår, en arm om dit liv.

...

Jeg er Eo: *Jeg lignede slet ikke mig selv.*

Fortæller:

Nu skal du gå sidste del af lydvandringens rute. Du skal vende dig, så du har havet i ryggen og derefter gå lige ud af græsstien, der går ind i landet, og som længere inde bliver til en rigtig vej. Du skal fortsætte lige ud til jeg siger til. Mens du går den sidste rute, vil du ledsages af en sang, af stilhed og et sidste møde med vores ø - kor.

Sang: Svaneland

de sidste skibe

glider her forbi

langs svanekroppepletter

i et impressionistisk maleri

mens varme strømme

var noget, der forsvandt

visnende stængler

fra en gavmild og blomstret grøftekant

vi falder som skygger

*i kystlinjens blå
din udstrakte vinge
har en styrke som få
hen over øen vrider
skyen sig tung
i dine arme
er mit blødeste punkt*

de vinger
der fløj os
over skyen i september
folder sig blundende
gennem kulden
i november

dagdrømme spinder sig
lunt og gyldent garn
til håbefulde sweatre
til sommer er et ønskebarn

Ø-kor, svar til 4. scene

Ø: det koster kræfter at kigge på havet som noget nyt
sometider kan man tro at øen
er et samlet udsagn, men ærlig talt - det bølger bare
ingen kan være sikre på noget, ingen kan stole på syrener

Jeg: Og hvad sker der så?

Ø: Det går over. Det kommer igen. Det slutter. Det fortsætter. Du venter i et silkehvidt håb, du længes flimrende og usikkert. Måske sejler færgen for sidste gang - måske sejler den altid igen.

Jeg: Jeg går i cirkler, ligesom året om sig selv

Ø: Det gør vi alle sammen

Epilog: *Ad alle veje og ingen steder*

Sted: Korsvejens kryds

Fortæller:

Du er nu nået til en korsvej, og det er her vi tager afsked. Går du til venstre, kommer du til øens nordligste punkt. Du skimter Tåsinge og måske svanekolonien, der ligger og vugger på havet. Går du lige ud, møder du det samme hav - bare mod Langeland. Du ser broen, der knejser eller de flittige færger i rute. Du kan også gå tilbage til forelskelsessangene, æblerne og det stakkels knuste hjerte på Mejlagres cementbro, som du lige er kommet fra. Og så kan du gå til højre op ad Nørrevej mod byen. Dét er vejen ned mod havnen igen, så det er nok den vej, du skal.

Alle stederne; havet, færgen, havnen og det knuste hjerte, findes på en ø. Store svulmende drømme og bristede illusioner. Sommerens evige dans og vinterens evindelige stilstand. På vej mod noget og på vej væk. En sikker havn - og en fremmed. I rutefart mellem skuffelse og håb, mellem slud og summende sol, mellem november og maj. Øen er en cirkel, som året. De drejer begge om sig selv. Det bliver altid november igen. Og det bliver altid maj. Tak, for nu, og tak, fordi du lyttede med!

Sang: *Når den sidste færge sejler*

når den sidste færge sejler

og du er taget med

båret bort af bølger

fra mit efterskælv

så står jeg her og samles

halvt

og helt i fred

mens asfalten kollapser

og himlen styrter ned

når den sidste færge sejler

drejer øen om sig selv

så uoplyst om ting, som

ku' træde i dit sted

mens månelyst falder
om din lille silhuet
bliver afskeden til digte
der evigt sejler væk

af forfatterduoen *Ingen sange uden hav* (2024)